

Utbildningsinspektion i Malmköpings rektorsområde

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Inledning

Verksamheten i Malmköpings rektorsområde som består av Ekbackens skola, Malmaskolan och Sigridslunds skola har granskats och besökts den 13–16 maj 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns på Skolinspektionens webbplats, www.skolinspektionen.se (Tillsyn, Regelbunden tillsyn).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas på det sätt som framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I skolorna intervjuades ett urval av elever, föräldrar och personal samt rektorn. Inspektörerna besökte förskoleklasserna och ett urval lektioner i olika årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolorna utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av rektorsområdet

Ekbackens skola	Antal elever
Förskoleklass	13
Grundskola	63

Källa: Uppgifter från skolan

2 (16)

Utbildningen i Ekbackens skola omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6. Skolan är belägen i Sparreholm. Flertalet av eleverna fortsätter sin skolgång i Malmaskolan.

Malmaskolan	Antal elever
Förskoleklass	29
Grundskola	295

Källa: Uppgifter från skolan

Utbildningen i Malmaskolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–9. På skolan finns också en kommungemensam särskild undervisningsgrupp för elever inom autismspektrat, den så kallade A-gruppen. Utbildningen för eleverna i A-gruppen omfattar grundskolan årskurserna 1–5. Skolan är belägen i rektorsområdets centralort, Malmköping.

Sigridslunds skola	Antal elever
Förskoleklass	2
Grundskola	24

Källa: Uppgifter från skolan

Sigridslunds skola är en s.k. kommunal friskola och utbildningen omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–5. Skolan har en lokal styrelse som består av föräldrar, som är i majoritet, rektorn samt personal. Styrelsens uppgifter och beslutanderätt regleras av förordningen om försöksverksamhet med lokala styrelser inom grundskolan och den obligatoriska särskolan och innebär bl.a. att den lokala styrelsen är ansvarig för t.ex. skolans arbetsplan, arbetsmiljö och fördelning av timmar samt elevens val. Rektorn har bl.a. elev- och personalansvar. Skolan ligger i Årdala med den sörmländska naturen in på bara knutarna. Flertalet av eleverna fortsätter sin skolgång i Flens centralort.

De tre skolorna Ekbackens skola, Malmaskolan och Sigridslunds skola har gemensam rektor och ställföreträdande rektor.

Helhetsbedömning

Skolorna bedriver en i huvudsak väl fungerande verksamhet. Skolornas lärare är engagerade och samverkar för att eleverna ska få en så bra utbildning som möjligt. Värdegrundsarbetet är aktivt och präglas av en omsorg om eleverna. Samtliga skolor arbetar förebyggande på många olika sätt för att eleverna ska få en trygg skolgång.

Lektionerna präglas i huvudsak av arbetsro och undervisningen individanpassas ofta målmedvetet. I Malmaskolan årskurserna 1–6 finns exempel på individanpassad undervisning inom klassens ram som är av mycket god kvalitet. Eleverna har i samtliga skolor en rad formella arenor där inflytande kan utövas t.ex. klassråd, elevråd, matråd och elevskyddsombud. Utöver detta erbjuder skolorna även till stor del undervisning där eleverna efter ålder och mognad får inflytande och ansvar över det egna lärandet. Undervisningen genomförs också på ett sådant sätt att eleverna

får pröva på olika arbetsformer och det finns exempel på gott arbete där samplanering av olika ämnen görs med ambitionen att skapa helheter för eleverna.

Resultaten för årskurs 9 i Malmaskolan avseende andelen elever som uppnått målen i samtliga ämnen, andel behöriga till nationella program samt genomsnittligt meritvärde har ökat under de senaste tre åren (2005–2007) och dessa resultat ligger 2007 över genomsnittet för riket. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 i engelska, matematik och svenska uppvisar även de med några undantag en god måluppfyllelse. I övriga ämnen saknas skolgemensamma sammanställningar av resultaten. Därmed går rektor och skolorna miste om möjligheten att föra diskussioner om behovet av utvecklingsinsatser utifrån en gemensam bild av skolans/skolornas måluppfyllelse och även arbetet med att utvärdera om insatta åtgärder ger tänkta resultat försvåras. Skolornas övergripande uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling måste därför förbättras så att det sker i alla ämnen och kan ligga till grund för skolornas kvalitetsarbete.

Kvalitetsredovisningen ska, förutom att vara underlag för åtgärder från förvaltning och nämnder, även fungera som ett underlag för skolornas eget förbättringsarbete. För att kunna ha denna funktion behöver utbildningens måluppfyllelse i de olika skolorna och verksamheterna på ett tydligare sätt redovisas. Analyserna av hur målen förverkligas bör även de utvecklas för att på ett bättre sätt kunna ligga till grund för åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

Rektorn håller sig förtrogen med skolornas verksamheter och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheterna inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn följer också upp och utvärderar skolans resultat vad gäller arbetet med normer och värden samt kunskapsresultaten för engelska, matematik och svenska. Rektorn bör dock ta ett större ansvar för uppföljningen och utvärderingen av resultaten i samtliga ämnen och för alla verksamheter.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolorna genomför inte systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 och 9 i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 1, 2.2 och 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Lärarna i Sigridslunds skola följer inte upp varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen (avsnitt 2.7 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolorna ger inte alla elever som behöver det särskilt stöd (4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolornas likabehandlingsplan och arbetet med denna uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med likabehandlingsplanen).

4 (16)

- Kvalitetsredovisningen måste innehålla bedömning av kunskapsresultat i flera ämnen än engelska, matematik och svenska. Kvalitetsredovisningen omfattar inte alla verksamheter som finns på skolan (1, 3 och 3a §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Eleverna i Sigridslunds skola ges inte möjlighet att nå de nationella målen i hem- och konsumentkunskap i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp saknar fullföljdshänvisning (5 kap. 5 § och 8 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Kvaliteten på de individuella utvecklingsplanerna behöver förbättras.
- Kvaliteten på åtgärdsprogrammen behöver förbättras.
- Skolornas kvalitetsarbete bör förbättras.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: Nationella ämnesprov i årskurs 5, Ekbackens skola.

Nationella ämnesprov	Andel elever (procent) som bedöms uppnå kravnivån på de nationella proven för årskurs 5		
	2005	2006	2007
Svenska	94	86	94
Engelska	88	83	94
Matematik	75	54	53

Källa: Uppgifter från skolan

Tabell 2: Nationella ämnesprov i årskurs 5, Malmaskolan.

Nationella ämnesprov	Andel elever (procent) som bedöms uppnå kravnivån på de nationella proven för årskurs 5		
	2005	2006	2007
Svenska	89	92	82
Engelska	92	94	88
Matematik	92	97	82

Källa: Uppgifter från skolan

Tabell 3: Nationella ämnesprov i årskurs 5, **Sigridslunds skola.**

Nationella ämnesprov	Andel elever (procent) som bedöms uppnå kravnivån på de nationella proven för årskurs 5		
	2005	2006	2007
Svenska	100	100	100
Engelska	100	100	75
Matematik	100	100	92

Källa: Uppgifter från skolan

Tabell 4: Resultatmått för elever i årskurs 9, **Malmaskolan**

	Malmaskolan			Flens kommun			Riket		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Andel (%) som nått målen i alla ämnen	66,7	75,4	81,5	67,9	70,7	67,3	75,5	76,0	76,1
Andel (%) behöriga till nationellt program	89,5	95,7	96,3	84,7	85,2	82,1	89,2	89,5	89,1
Genomsnittligt meritvärde	191,7	207,8	210,5	196,3	201,0	197,1	206,3	206,8	207,3

Källa: Skolverkets skoldatablad, 2008-02-20

Kommentar: 2007 genomförde områdets skolor ett kommungemensamt prov för årskurs 3 där elevernas läs- och skrivförmåga testades. Enligt skolornas sammanställning blev resultatet att 81 procent av eleverna klarade läsprovet och 71 procent klarade skrivprovet.

De nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska genomförs i årskurs 5. Tabellerna 1–3 ovan visar att resultaten varierar mellan skolorna och över år. Antalet elever i årskurs 5 som ovanstående statistik baserar sig på är lågt och andelen elever som deltar i de nationella ämnesproven har varierat mellan skolorna och över åren vilket gör att värdena ska tolkas med försiktighet. Sigridslunds skola har dock goda resultat på de nationella ämnesproven i svenska då samtliga elever under de tre åren 2005–2007 har nått upp till kravnivån. Vid Ekbackens skola är det däremot en låg andel elever som når upp till kravnivån på det nationella ämnesprovet i matematik. Detta har skolan observerat och åtgärder för att höja elevernas kunskaper i ämnet matematik har påbörjats.

När det gäller resultat i årskurs 9 utifrån de tre variablerna andel elever som uppnått målen i samtliga ämnen, andel behöriga till nationella program samt genomsnittligt meritvärde har Malmaskolans resultat under de tre åren 2005–2007 ökat. År 2007 ligger samtliga tre värdena över genomsnittet för riket.

I övriga ämnen finns ingen sammanställning och skolorna saknar därmed en samlad bild över kunskapsresultaten.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Lärarna följer regelbundet upp resultaten för alla elever i alla ämnen och utvecklingssamtal genomförs. Både elever och föräldrar uppger att de är nöjda med dessa samtal. Inspektörerna bedömer att arbetet inom området uppföljning och kommunikation håller god kvalitet förutom den avvikelse som beskrivs nedan.

Uppföljning av resultaten i alla ämnen

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling.

Av lärarintervjun i Sigridslunds skola framgår att för ämnena teknik och hem- och konsumentkunskap görs ingen bedömning av om eleverna når målen för ämnena i årskurs 5. Detta måste skolan åtgärda

Individuell utvecklingsplan

Vid utvecklingssamtalet, som ska ske minst en gång varje termin, ska läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Alla elever i Sigridslunds skola har en individuell utvecklingsplan. Dock upprättas inte alltid en ny individuell utvecklingsplan vid varje utvecklingssamtal. Inspektörerna vill påpeka att så ska göras.

I de individuella utvecklingsplaner inspektörerna tagit del av från hela rektorsområdet framkommer att planernas kvalitet varierar. Det finns individuella utvecklingsplaner som på ett bra sätt sammanfattar vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen. Det finns dock utvecklingsplaner som till stor del utgår från det eleven behöver arbeta extra med t.ex. ”stava mer rätt” eller ”jobba mer med spanskan” men där skolans insatser inte framgår eller är ospecifika till sin karaktär t.ex. att läraren ska ge eleven ”passande uppgifter” eller ”uppmärksamma och peppa dina goda

egenskaper”.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.

Från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i 7 kap 2 § grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framåtsyftande. Den ska innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygsliknande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen kommer att revideras med anledning av ändringen och beräknas vara färdiga under hösten 2008.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygs katalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering: Lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper och utgår vid betygssättningen från all tillgänglig information. De nationella målen och betygskriterierna ligger till grund för bedömning och betygssättning. Betyg sätts och betygs katalogen förs enligt bestämmelserna. Inspektörerna bedömer därför att området bedömning och betygssättning håller god kvalitet.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,

- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Genomförandet av utbildningen är i huvudsak bra. Undervisningen utgår från strävansmålen och det finns utrymme för olika kunskapsformer. Det finns t.ex. goda exempel på ämnesövergripande arbete i rektorsområdets skolor. Eleverna har också ett visst inflytande över utbildningen och de får träna på att arbeta i demokratiska arbetsformer. Även arbetet i förskoleklasserna håller god kvalitet genom att det stimulerar barnens utveckling och lärande och ger dem en bra grund för fortsatt skolgång. Inspektörerna bedömer därför att arbetet inom området genomförande av utbildningen håller god kvalitet med undantag av påpekandet nedan.

Samverkan inom skolan

Av intervjuer framkom att elever upplever att planeringen är bristfällig då det ofta blir provträngsel och att prov skjuts upp till ett senare tillfälle vilket skapar stress och gör det svårt för eleverna att planera sina studier. Inspektörerna vill därför peka på vikten av att lärarna samarbetar för att skapa en god övergripande planering. Detta för att eleverna ska kunna planera och ta ett eget ansvar över sitt lärande. Genom en god planering från skolans sida kan arbetsbelastningen också bli mer jämt fördelad över läsåret.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Individanpassningen är över lag av god kvalitet inom rektorsområdet. Det finns exempel på individanpassning av mycket god kvalitet på Malmaskolan F – 6, där läraren anpassar undervisningen på ett mycket bra sätt inom klassens ram genom att både använda och pröva olika metoder och material. Genom att återkommande utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna kan läraren även vid undervisning i stor grupp, anpassa och variera arbetssättet så att hänsyn tas till alla elevers behov och förutsättningar.

Inspektörerna bedömer dock att området som helhet är av mindre god kvalitet av skäl som anges nedan.

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Skollagen föreskriver att särskilt stöd ska ges till elever som har svårigheter i skolarbetet och grundskoleförordningen föreskriver att om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, ska rektor se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammen ska vara ett redskap och hjälpmedel för skolans personal att planera och utveckla den pedagogiska verksamheten kring den enskilde eleven. Av programmet ska det framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Enligt skollag och grundskoleförordning är elevernas rätt till särskilt stöd inte begränsad till vissa ämnen utan gäller samtliga ämnen.

I Malmköpings rektorsområde ges särskilt stöd endast i ämnena svenska, engelska och matematik. Av betygsstatistiken från 2007 framgår att 18,5 procent av eleverna i årskurs 9 inte når målen i samtliga ämnen. I ämnena svenska, engelska och matematik är det 3,7 procent av eleverna som inte når målen i något eller några av ämnena.

Inspektörerna bedömer att det finns behov av stöd i fler ämnen än svenska, matematik och engelska. Detta måste åtgärdas.

Inspektörerna har granskat ett urval av rektorsområdets åtgärdsprogram och kvaliteten på åtgärdsprogrammen varierar. Det finns åtgärdsprogram som på ett bra sätt beskriver elevens behov, hur behoven ska tillgodoses och där åtgärderna går att följas upp och utvärderas. Detta gäller dock inte för alla åtgärdsprogram. Inspektörerna har tagit del av åtgärdsprogram där det inte framgår vilka elevens behov är och där målen är formulerade på ett sådant sätt att det är svårt att följa upp och utvärdera om åtgärderna har fått avsedd effekt. Inspektörerna har t.ex. tagit del av åtgärdsprogram där det som enda mål anges "Att bli mer nöjd med sig själv och kunna ta motgångar". Detta mål är till sin utformning mycket stort och övergripande vilket gör att det kan vara svårt att följa upp, utvärdera och vid behov korrigera insatta åtgärder.

Inspektörerna bedömer att kvaliteten på åtgärdsprogrammen bör förbättras.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: I skolorna bedriver lärarna ett aktivt värdegrundsarbete. Som stöd i detta arbete finns t.ex. rastvakter, antimobbningsgrupper och kamratstödjare. Inspektörerna bedömer därför att arbetet inom området håller god kvalitet förutom följande avvikelse.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska det för varje enskild verksamhet finnas en likabehandlingsplan. Likabehandlingsplanen ska bland annat innehålla en konkret redovisning av vilka åtgärder för att förebygga diskriminering och annan kränkande behandling som ska genomföras under året. Planen ska vara anpassad för den egna verksamheten och åtgärderna bör utgå från en aktuell kartläggning av verksamhetens behov. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av elever i skolan.

För hela Malmköpings rektorsområde finns en gemensam likabehandlingsplan. Planen innehåller en allmän översikt över de insatser som ska vidtas för att främja elevernas lika rättigheter, rutiner för akuta åtgärder och rutiner för uppföljande insatser samt en ansvarsfördelning mellan biträdande rektor och personal.

Planen saknar dock en specifik redovisning av varje skolas behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året på respektive skola. Inspektörerna bedömer att Malmköpings rektorsområdes likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs

på en sådan plan, vilket måste åtgärdas.

Planen har inte heller upprättats under medverkan av elever vid skolorna. Detta måste åtgärdas i samband med den årliga revideringen av likabehandlingsplanen.

Skolans likabehandlingsplan är odaterad. Likabehandlingsplanen ska utvärderas varje år och för att arbetet med detta ska bli tydligt bör planen vara daterad så att det klart framgår vilket år planen avser.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att tillgången till utbildning är av god kvalitet förutom de avvikelser som anges nedan.

Hem- och konsumentkunskap

I kursplanen för hem- och konsumentkunskap finns mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det femte skolåret.

Vid inspektionsbesöket framkom att Sigridlunds skolas undervisning i hem- och konsumentkunskap endast sker i samband med att eleven får hjälpa husmor i köket. Inspektörerna bedömer att denna undervisning inte planeras och genomförs med utgångspunkt från kursplanen på ett pedagogiskt målmedvetet sätt. Som tidigare beskrivits i avsnitt 1.2 sker inte heller någon uppföljning av elevernas kunskapsre-

sultat.

Inspektörerna bedömer att Sigridslunds skola inte erbjuder undervisning i hem- och konsumentkunskap så att eleverna ges möjlighet att nå målen för årskurs 5. Detta måste skolan åtgärda.

Valmöjligheter

Enligt grundskoleförordningen är en kommun skyldig att erbjuda undervisning i minst två av språken franska, spanska och tyska.

I kommunen erbjuds samtliga språk. I rektorsområdet erbjuds eleverna i årskurs 6 språken spanska och tyska. Eftersom det i kommunen erbjuds undervisning i franska ska även Malmköpings rektorsområdes elever erbjudas detta språkval.

För bedömning av erbjudande av språkval, se kommunrapporten.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att personalens utbildning och kompetensutveckling i huvudsak är av god kvalitet förutom den avvikelse som anges nedan.

Personalens utbildning

Skolornas pedagogiska personal har i huvudsak utbildning för den undervisning de bedriver. I de fall det finns obehörig personal på skolorna uppger rektorn att man aktivt kommer att söka personal med adekvat utbildning. Inspektörerna förutsätter att detta arbete fortsätter. Inspektörerna vill också peka på vikten av att rektorsområdet strävar efter att använda den kompetens som finns inom skolorna för att alla elever ska få undervisning av lärare med utbildning i ämnet och för de årskurser där undervisningen bedrivs.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna,
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Rektor är väl förtrogen med verksamheten i skolorna och tar det pedagogiska ansvaret, förutom inom nedanstående områden.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Rektor har ansvar för att skolornas resultat och att verksamheterna som helhet inriktas mot att nå de nationella målen.

Skolornas arbete med normer och värden följs upp genom elevenkäter. För kunskapsresultaten har skolorna dock endast sammanställda uppföljningar i form av de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska för årskurserna 5 och 9. För skolornas förskoleklasser och den kommungemensamma särskilda undervisningsgruppen den s.k. A-gruppen finns inga uppföljningar och utvärderingar. Rektor måste ta ett större ansvar för uppföljningen och utvärderingen av resultaten i samtliga ämnen och i alla verksamheter.

Rektors beslutsfattande

Enligt grundskoleförordningen ska beslut om elevs placering i särskild undervisningsgrupp innefatta en fullföljdshänvisning med information om att det får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

Malmköpings rektorsområde har elevvårdskonferenser för att behandla elevvårdsfrågor. Det skrivs protokoll vid mötena. Dessa protokoll innehåller i förekommande fall beslut om placering i särskild undervisningsgrupp dock saknas en fullföljdshänvisning, vilket måste åtgärdas.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Inspektörerna bedömer att arbetet inom granskningsområdet är av mindre god kvalitet av skäl som anges nedan.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kvalitetsarbete innebär att kontinuerligt identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för arbetet mot nationella mål, att utveckla arbetsprocesser, att bedöma resultat och måluppfyllelse och att vidta lämpliga åtgärder. För att förbättringar ska bli varaktiga och för att kvaliteten ska höjas är det angeläget att utvecklingen följs över tid.

I rektorsområdet sker till viss del uppföljningar av verksamheten. Skolans arbete med normer och värden följs t.ex. upp genom enkäter där eleverna får svara på frågor om trivsel och trygghet. Inspektörerna vill i detta sammanhang peka på vikten av att skolorna har en strategi för hur resultat, även de som på ett negativt sätt avviker från det förväntade, ska tas om hand och åtgärdas.

Inom området kunskaper sker också ett visst kvalitetsarbete. Resultatet på nationella ämnesproven har t.ex. använts som utgångspunkt för diskussioner i skolan om hur resultaten i matematik ska stärkas. Lärarna gör en kontinuerlig uppföljning och dokumentation av de enskilda elevernas kunskapsutveckling. Dock finns inte en skolgemensam sammanställning av elevernas resultat i alla ämnen. Detta gör att en samlad bild av måluppfyllelsen saknas. De diskussioner som genomförs i syfte att finna gemensamma satsningar för att utveckla utbildningen utgår därmed inte från skolans resultat. Detta leder till att kvalitetsarbetet i skolan inte blir så verkningsfullt som det annars skulle kunna vara. Avsaknad av en samlad bild av måluppfyllelsen gör också att det är svårt att bedöma om de utvecklings- och förändringsarbeten som bedrivs på skolan ger önskad effekt.

Resultatet av det särskilda stödet följs upp på individnivå. Resultaten används dock inte som underlag för att utvärdera arbetssätt och utformning av det särskilda stödet.

Sammantaget bedömer inspektörerna därför att skolans kvalitetsarbete bör förbätt-

ras.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla beskrivningar av verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten, bedömningar av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen förverkligats samt en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. Enligt förordningen ska kvalitetsredovisningen utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Kvalitetsredovisningen för 2007 innehåller förutsättningarna för utbildningen och arbetet i verksamheten samt till viss del utbildningens måluppfyllelse.

För en kvalitetsredovisning som i detta fall omfattar fler skolor och verksamheter bör varje verksamhet och skola tydligt redovisas, vilket inte görs. Kvalitetsredovisningen behöver förbättras vad gäller fördjupade analyser av hur målen förverkligas i den pedagogiska praktiken. Detta för att kunna ligga till grund för mer nyanserade och relevanta förbättringsåtgärder och att kvalitetsredovisningen därmed ska kunna användas som ett verktyg för att förbättra undervisningens kvalitet. I kvalitetsredovisningen görs inte heller någon bedömning av måluppfyllelsen i andra ämnen än engelska, matematik och svenska. Den saknar också en utvärdering av likabehandlingsplanen.

Sammantaget bedömer inspektörerna att kvalitetsredovisningen inte lever upp till författningarnas krav vilket måste åtgärdas.

Datum

Ort

2008-10-10

Linköping

Ingela Djurberg

Kerstin Levin